

**2101002501050011**  
**EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024**  
**BACHELOR OF ARTS (EXTERNAL) FIRST YEAR**  
**GUJARATI – I - LEVEL 5**  
**મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન પદ્ય કૃતિ**  
**(‘અભિમન્યુ આખ્યાન’ અને ‘યુગવંદના’)**

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

**Instructions:**

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination: **BACHELOR OF ARTS (EXTERNAL) FIRST YEAR**

b. Name of the Subject: **GUJARATI I – LEVEL-5 મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન પદ્ય કૃતિ (‘અભિમન્યુ આખ્યાન’ અને ‘યુગવંદના’)**

c. Subject Code No: **2101002501050011**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.

3. Figures to the right indicate full marks of the question.

4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

**Q.1** ‘આખ્યાન’ના સાહિત્ય સ્વરૂપનો પરિચય આપી, તેનાં ઘટકત્વોને વિગતે આલેખો. **20**

**અથવા**

મધ્યકાલીન આખ્યાન કવિ શિરોમણિ પ્રેમાનંદના જીવનની રૂપરેખા રજૂ કરી તેમનાં સાહિત્ય સર્જનનો પરિચય કરાવો.

**Q.2** ઝવેરચંદ મેઘાણીના જીવન-કવનનો પરિચય કરાવો. **20**

**અથવા**

‘યુગવંદના’ કાવ્ય સંગ્રહમાંથી ‘કસુંબીનો રંગ’, ‘છેલ્લી પ્રાર્થના’ અને ‘છેલ્લો કટોરો’ કાવ્યકૃતિઓનું રસદર્શન કરાવો.

**Q.3** પ્રેમાનંદકૃત ‘અભિમન્યુ આખ્યાન: કૃષ્ણનીતિનું કાવ્યવિશેષ’ – ધ્વનિ પારેખના વિચારોને આધારે સમીક્ષા કરો. **20**

**અથવા**

‘અભિમન્યુ આખ્યાન’ ને આધારે કવિ પ્રેમાનંદની સિદ્ધિ અને મર્યાદાની ચર્ચા કરો.

- Q.4** “યુગવંદના” કાવ્યસંગ્રહમાંથી આત્મસંવેદનને લગતાં ‘ઇજન’, ‘એકલો’, અને ‘બાળુડાંને’ કાવ્યોની ચર્ચા કરો. **20**

**અથવા**

“યુગવંદના” કાવ્યસંગ્રહમાંથી દલિત-પીડિતદર્શનનાં ‘ઘણ રે બોલે ને’, ‘કોદાળીવાળો’, ‘કવિ તને કેમ ગમે?’ અને ‘બીડીઓ વાળનારીનું ગીત’ કાવ્યોની રસલક્ષી ચર્ચા કરો.

- Q.5** (અ) નીચેનામાંથી બે ટૂંકનોંધ લખો. **14**

- (1) ‘અભિમન્યુ આખ્યાન’ માં કવિની વર્ણનકલા

**અથવા**

- (1) ‘અભિમન્યુ આખ્યાન’ માં કૃષ્ણની કપટલીલા  
(2) દીઠી સાંતાલની નારી’- કાવ્યનું રસદર્શન કરો.

**અથવા**

- (2) ‘યુગવંદના’ સંગ્રહમાંથી ગાંધીજીવન ભાવનાને વ્યક્ત કરતાં બે કાવ્યોનું રસદર્શન કરાવો.

- (બ) નીચેનામાંથી બે વિશે પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. **6**

- (1) ‘ભણાવી જેહેને પુત્રી કરી તેહેને કેમ કહું સુંદરી?’

**અથવા**

- (1) ‘ચક્રાવાહો લેવાને કાજ, મુને આજ્ઞા આપો આજ’.  
(2) ‘સદીઓના સિતમ- ભારે હાંફતો હાડ-પૂંજ છે’

**અથવા**

- (2) ‘હથોડા પડે રે આજ જેના હાથના હો\_\_\_\_\_જી.  
તનડાં તૂટે રે આજ જેની કાયનાં હો\_\_\_\_\_જી.

\*\*\*\*\*